

**Koncepce zdravotnických knihoven -  
náměty na dílčí cíle  
v kontextu přípravy  
Koncepce rozvoje knihoven  
v ČR na léta 2011 – 2014**

**PhDr. Helena Bouzková, PhDr. Eva Lesenková, Ph.D.**

 BY-NC-ND

BY-NC-ND



# Pracovní skupiny přípravy koncepce knihoven

**Klient – služby**

**Procesy a legislativa**

**Fondy, informační zdroje**

**Pracovníci a jejich rozvoj**

**Financování**

# Knihovnicko-informační služby- uživatel (klient) ZK

- ❑ standard veřejných informačních služeb ve zdravotnictví
- ❑ typologie uživatelů – cílové skupiny diferencované podle uživatelských potřeb lékařských a nelékařských povolání
- ❑ rychlá, pohotová a nepřetržitá služba
- ❑ knihovna jako příjemné místo – fyzická centralizace služeb NLK
- ❑ služby na míru (lékařská a nelékařská povolání, laik)
- ❑ poučený a aktivní uživatel, informační gramotnost koncového uživatele,
- ❑ osnovy zdravotnického školství pre- i postgraduálního – zařazení informační propedeutiky
- ❑ marketing a propagace

# Knihovnicko-informační procesy a legislativa

(ZK)

- ❑ centrální knihovnicko-informační služby – knihovnicko-informační portály a integrace s ostatními portály ve zdravotnictví (např. e-Health)
- ❑ technologické nástroje pro integraci informačních zdrojů a služeb
- ❑ integrované virtuální informační prostředí
- ❑ zdravotnická klasifikace MeSH (Medical Subject Headings)- česká mutace z anglického jazyka v NLK a její distribuce
- ❑ národní lékařská bibliografie a propojení do plných textů odborné literatury v elektronické podobě v NLK a její zpřístupnění online
- ❑ kooperace NLK, regionálních a dalších pracovišť veřejných informačních služeb ve zdravotnictví (VISZ)
- ❑ definování rozdílné hierarchie informačních potřeb různých typů pracovišť
- ❑ posílení metodické činnosti NLK směrem k regionům, zejména v koordinaci vzdělávacích aktivit a integrace zdrojů a služeb

# Knihovní fondy a informační zdroje

## a) tradiční

- vymezit okruh knihoven odpovědných za trvalé uchování knihovních fondů a jejich archivace v ČR
- rezortní dotační programy na podporu doplňování knihovních fondů, jejich koordinace

## b) elektronické informační zdroje (EIZ)

- EIZ pro vzdělávání odborníka ve zdravotnictví – skupinové licence specializovaných databází pro profilové uživatelské skupiny (ošetřovatelství, ....)
- EIZ pro širokou veřejnost-populárně- naučné, vzdělávání a informativní
- e-born (vzniklé elektronicky)- problematika povinného výtisku a archivace v národním a oborovém měřítku (např. časopisy, knihy)

## c) digitalizace

- digitalizace (rozpad dokumentů na kyselém papíru - ohrožení, šedá literatura – Interní grantová agentura Ministerstva zdravotnictví-závěrečné zprávy) v Národní lékařské knihovně (NLK)
- digitální archiv v NLK- budování
- národní koncepce digitalizace a role zdravotnických knihoven

# Knihovnicko-informační pracovníci a jejich rozvoj (ZK)

- ❑ zpracování koncepce celoživotního vzdělávání (CŽV) pro oblast zdravotnického knihovnictví
- ❑ zpracování systém akreditovaného vzdělávání CŽV knihovníků a informačních pracovníků (KIP), včetně zdravotnických
- ❑ rozšíření výukových programů pro CŽV KIP
- ❑ spolupráce s profesními organizacemi (SKIP, EAHIL, ČSZIVI ČLS JEP, ČIS)

# Financování

- ❑ predikovatelná pravidla financování zdravotnických knihoven z veřejných zdrojů
- ❑ finanční prostředky (dotace) na:
  - nové technologie, služby
  - informační zdroje (EIZ + tradiční dokumenty + digitalizace + ochrana fondů)
  - stavební investice, údržba
  - regionální funkce
  - vzdělávání
- ❑ mzdy – posílení motivačních složek mezd pracovníků
- ❑ využití dobrovolníků a veřejně prospěšných prací
- ❑ podpora knihoven zřizovateli knihoven

# Hlavní trendy koncepce

**Orientace na to, co lidé potřebují – respekt uživatele**

**Silné, centrální služby, překonání roztržitosti**

**Využití všeho, co nabízejí nové technologie**

**Nové služby v digitálním prostředí**

**Kvalitativně odlišná spolupráce**

# Témata ZK

**Nelékařské obory – ošetřovatelství a další**

**Informace pro laika ve zdraví i nemoci**

**Vzdělávání knihovníků a informačních pracovníků**

**Souborné katalogy**

**Digitalizace**

**...**